

Тема уроку: «Україна – єдина країна»

Мета: розширити поняття про єдність, незалежність і суверенність нашої держави та роль у цьому українського козацтва;

розвивати в учнів бажання брати посильну участь у розбудові та зміцненні єдності нашої держави;

виховувати майбутнього захисника своєї Вітчизни та формувати в учнів активну громадянську позицію щодо єдиної, цілісної держави та захисту її кордонів.

Форма проведення: розповідь з елементами довідок, повідомлень, бесіди

Місце проведення: класна кімната.

Тривалість: 45 хвилин.

Обладнання: Конституція України, географічна карта, портрети поетів Тараса Шевченка, Лесі Українки, список прізвищ земляків, що зараз воюють за єдність нашої країни, свічки.

Вислів

Свою Україну любіть,

За неї Господа моліть

(Т. Шевченко).

Хід уроку

I. Організаційна частина.

II. Вступна частина.

Відео «Лише у нас на Україні»

Слово вчителя

Вишита колоссям і калиною,

Вигойдана співом солов'я,

Зветься величаво – Україною,

Земле зачарована моя.

Діти, тема нашого першого уроку «Україна – єдина країна»

Щасливі ми, що народилися на такій чудовій, багатій, мальовничій землі - на нашій слаavnій Україні! Тут жили наші діди і прадіди, тут живуть наші батьки, тут корінь роду українського, що сягає сивої давнини. Материнський образ України встає з полинових степів і глибинної чорноземної скиби, як барва зоріє із зажури поліських озер, що чистими очима довірливо дивляться на світ, виростає недосяжно на повен зріст із карпатських верховин. Нема життя без України, бо Україна - це мати, яку не вибирають, бо Україна - це доля, яка випадає раз на віку, бо Україна - це пісня, яка вічна на цій землі.

Багатовікова історія українського народу, народу-великомученика, на долі якого було досить лиха... Майже кожне століття, як свідчать джерела, розпочате голодними роками, наслідками епідемій, спустошливими війнами, чужоземними навалами. З XV століття, з часів козаччини, почалася національно-визвольна боротьба за побудову незалежної самостійної держави. Але шлях до незалежності був тяжкий і тернистий. Важко назвати країну, яка б пережила те, що пережила Україна за більш ніж пів-тисячолітнє поневолення (1240 - 1991 р.)

1 учень: В минулому Україна була розділена на частини, єдиної держави не існувало. На півдні було розташоване Кримське ханство, яке утворилось у XIV ст. в результаті розпаду Золотої Орди. За рівнем економічного розвитку кримські татари значно відставали від населення України. Вони вели напівкочовий спосіб життя і постійно нападали на нашу країну. Під час цих нападів вони грабували міста і села, спалювали їх, забирали людей у полон. Чоловіків і жінок продавали в рабство; дітей перетворювали на яничарів. Українське населення дуже страждало від цих набігів. Саме на цих землях виникло у XV ст. таке видатне явище, як козацтво.

2 учень: Перші згадки про козаків відносяться до кінця XV ст. Місце, де оселялись козаки, називалось Дике Поле. Це були родючі, але незаселені землі, бо вони найбільше зазнавали нападів з боку кримських татар. Найбільша група людей, що переселялись сюди, — селяни-втікачі, які не витримували жорстокого феодального гноблення. Проте релігійний і національний гніт примушував покидати свої домівки навіть досить заможних людей. Козаки оселялись у зимівниках, їх основним заняттям було землеробство і скотарство. Працювати доводилось озброєними, щоб вчасно встигнути відбити напади татар.

3 учень: Між містами Дніпропетровськ і Запоріжжя Дніпро перетинає Український кристалічний щит і тому, оминаючи його, змінює свій напрямок. У цьому місці тверді кристалічні породи виходять над поверхнею води (вода розмиває їх дуже повільно), утворюючи численні пороги й острови. Поблизу Запоріжжя знаходиться найбільший острів Дніпра — Хортиця. Перша Січ створена в середині XVI ст. Д. Вишневецьким.

Вчитель: Хто ж міг бути козаком на Січі?

Учні дають свої відповіді...

1 учень: кожен чоловік, який виконував умови: говорити українською мовою, сповідувати православ'я і бути не одруженим. Жінкам не дозволялось навіть заходити на територію Січі. Існував випробувальний термін сім років, після чого людину зараховували до Запорізького війська.

Вчитель: А чим займались козаки в Січі?

Учень. Головними заняттями були військові походи й підготовка до них. Походи здійснювались на чайках Дніпром на територію Кримського ханства з метою визволення полонених і підкріплення матеріального становища.

2 учень: Січ була українським військом, організованим, дисциплінованим і боєздатним. Козаки виконували роль прикордонників, захищаючи південні кордони України від нападів кримських татар.

Також козаки підтримували селянські повстання в боротьбі проти посилення феодального гніту, брали активну участь у визвольній війні під керівництвом Б. Хмельницького, стояли на сторожі православ'я та української мови. Нам є на кого рівнятись і з кого брати приклад...

Вчитель: А зараз ми проведемо конкурс «Чи знаєте ви?»

Вчитель читає запитання, а учні говорять відповіді. Столиця України.
(Київ)

1. Що означає слово «козак»? (Вершник, вільна людина)
2. Козацький човен. (Чайка)
3. Герб України (Тризуб)
4. Найвідоміша козацька страва. (Куліш.)
5. Дерево, з якого добувають дьоготь. (Береза)
6. Кому не дозволялося заходити на територію Запорозької Січі?

(Жінкам.)

7. Обрядовий хліб, який печуть на Великдень. (Пасха)
8. Свято дівочої долі. (Катерини)
9. Найвища гора України. (Говерла)
10. Найвідоміший футболіст України сучасності. (Андрій Шевченко)
11. Грошова одиниця України. (Гривня)
12. Приміщення, в якому жили козаки. (Курінь)
13. Колір прапора України. (Блакитно – жовтий)
14. Розписані великодні яйця. (Писанки)
15. Найбільше озеро України. (Синевир)
16. Головна обрядова дія Андріївських вечорниць. (Гадання, Кусання

калити)

17. Зібрані цього дня лікарські трави вважаються найцілющими.
(Свято Івана Купала)

18. Скільки страв повинно бути на столі у Святий вечір?
(Дванадцять)

19. Народна назва одного з найголовніших літніх свят, до якого православна церква приурочила свято Трійці. (Зелена, Клечальна неділя – «Зелені свята»)

20. Швидкий український танок. (Гопак)

21. Хто був останнім гетьманом України? (Кирило Розумовський)

22. Хто з українських письменників узяв собі псевдонім – назву своєї національності. (Леся Українка)

23. На території якого материка розташована Україна? (Євразія)

Вчитель: Ну що ж, молодці, ви добре знаєте історію рідного краю. Молодці, ви справжні козаки. А що треба дитині для того, щоб відчувати себе справжнім патріотом України, її громадянином? (учні знову висловлюють свої думки).

1 учень: Добре вчитись, щоб у майбутньому оволодіти спеціальністю і приносити користь.

2 учень: Брати активну участь у житті класу і школи, відчувати свою причетність до шкільного життя і до життя країни.

3 учень: Любити природу, берегти і примножувати її багатства: садити сади, ліси, квіти, розчищати джерельця, щоб не міліли річки. Турбуватись про майбутнє нашої держави.

1 учень: Берегти історичні і духовні пам'ятки нашого народу, не руйнувати, а вивчати і творити нову історію рідного краю.

Відео «Пісня про Україну»

Вчитель. Ми, українці, повинні пишатися тим, що наша Україна ніколи не поневолювала інші народи, не вела загарбницькі війни, а лише захищала себе від ласих на чуже добро близьких і далеких сусідів.

Відомий французький вчений Й. Г. Коль у 1841 році писав: «Немає найменшого сумніву, що колись велетенське тіло російської імперії розпадеться, і Україна стане вільною державою. Час цей наближається поволі, але неухильно. Українці є нація з власною мовою, культурою та історичною традицією. Україна роздерта поміж сусідами. Але матеріал для Української держави готовий: коли не нині, то завтра з'явиться будівничий, що збудує з тих матеріалів велику незалежну українську державу».

І довгожданий час настав. 16 липня 1990 року Верховна Рада Української республіки приймає важливий документ - Декларацію про державний суверенітет України. Декларація стала першим кроком до незалежності нашої держави, відчутним рушієм у боротьбі за волю.

Так, Україна здобула волю і незалежність. Перед усім світом постала держава з давньою славною історією, оригінальною духовною культурою, зі своїми символами, мовою, чесними, працьовитими, миролюбними людьми - українським народом.

А чи могло бути інакше? Ні, інакше бути не могло. Не могла бути марно пролита кров тих, хто боровся за волю і незалежність, тих, хто вірив у перемогу, і тих, хто вірив у воскресіння. Хіба міг не почути Всевишній тих молитов, з якими звертався до нього славний син Тарас Шевченко:

Молю, ридаючи, пошли,
Подай душі убогій силу,
Щоб огненно заговорила,
Щоб слово пламенем взялось,
Щоб людям серце розтопило,
І на Україні понеслось,

І на Україні освятилось...

16 липня 1990 року назавжди залишиться в історії українського народу великим і пам'ятним днем. Здається, після того кожний день нашого життя був наповнений демократичними змінами і перетвореннями.

24 серпня 1991 року проголошено Акт про незалежність України.

Акт проголошення незалежності завершив тисячолітні прагнення українського народу до волі, до створення своєї суверенної держави.

1993 рік. На всенародне обговорення винесені два варіанти проекту Конституції України.

1994 рік. Україна відзначає 180-у річницю з дня народження славного сина Тараса Шевченка. В цьому ж році відбулися вибори до Верховної, обласних, районних, селищних і сільських рад. А у вересні місяці затверджена конституційна комісія.

1995 рік. Україна відзначає 400-річчя з дня народження славного гетьмана Богдана Хмельницького. Протягом цього року йде широке обговорення проекту Конституції України.

1996 рік. 28 червня Верховна Рада України прийняла Основний Закон - Конституцію України. Цей день став національним святом. У цьому році також затверджено українську грошову одиницю гривню.

Україна має свої символи.

Звичайно, що ми згадали тільки деякі важливі події з життя молодії Української держави. Але сьогодні з гордістю можемо сказати: так, є незалежна Українська держава зі своєю землею, своїм народом, своїми символами, своєю рідною мовою, традиціями і культурою.

На фоні пісні «Разом і до кінця»

1 учень: Я — українець, я не малорос,

Пишаюсь родом тисячокорінним.

Тарас за мене мучивсь і боровсь,

Щоб я зродився зерням України.

2 учень: Стаття 65 Конституції нашої держави говорить, що захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України.

3 учень: Наша армія існує для захисту кордонів рідної землі, а не для нападу на інші країни. Щоб захистити Батьківщину в майбутньому, треба змалку полюбляти спорт, бути сильним, спритним, мужнім.

Вчитель. Зараз нашій країні як ніколи потрібно бути єдиною та згуртованою. На цілісність нашої держави посягнули вороги і багато наших земляків на сьогодні мобілізовано до лав українського війська. Вони з честю воюють на сході з терористами та російським сепаратистами, відвойовують та захищають кордони нашої держави (вчитель зачитує прізвища). Деякі російські політики, а саме лідер ЛДПР В.В. Жириновський, пропонує поділили нашу державу на шматки між Польщею, Румунією, Угорщиною та Росією. Цього ніколи не буде і ми з вами ніколи такого не допустимо!

Українська земля пройшла війни та мир, поразки та перемоги, пишалася вірними синами та доньками, чарувала світ своїми запашними паляницями та мелодійними піснями. Вона була і залишається вірною матір'ю українців, які свято шанують і люблять її.

Тільки людина з добрим і чуйним серцем, роботяща і вольова може бути справжнім патріотом і громадянином своєї держави, по-справжньому любити і захищати, відстоювати її інтереси і приносити велику користь. Що більше буде зроблено для цього сьогодні, то краще житимемо завтра, і будемо гідними називати себе українцями. Бо, як сказано в Біблії, «...хто шукає, той завжди знаходить, а хто вірить, тому по вірі його і воздається». Хай Бог допомагає нам творити своє майбутнє своїм розумом, своїми руками і серцями.

Музика посилюється

Учень. Молюсь за тебе, Україно,
Молюсь за тебе кожен час,
бо ти у нас одна-єдина, -
Писав в своїх віршах Тарас.
Молюсь,- казав він, щоб у тебе
Не було між людьми війни,
Щоб завжди було чисте небо
На нашій стомленій землі.
Щоб завше у садку смерека
Весняним квітом під вікном цвіла
І прилітали з вирію лелеки,
Щоб гомін хвиль послухати Дніпра!

Відео «Молитва За Україну» (Діти запалюють свічки)

III. Підбиття підсумку уроку.

Ви - майбутнє України. Тож своїми знаннями, працею, здобутками підносьте її культуру. Будьте гідними своїх предків, любіть рідну землю, бережіть волю і незалежність України, поважайте наш народ і нашу мелодійну мову.

Ми Єдина країна! Незважаючи на усі негаразди, що відбуваються зараз, всі ми прагнемо одного - миру, спокою, міцної та квітучої держави та чистого неба над головою.

Н. Бучинська «Моя Україна»